

Bijlage 3- Onderzoeken Beleidsinformatie maatschappelijke ontwikkelingen (BMO)

Energietransitie en maatschappelijke gevolgen

Onderzoek naar Kantar de lokale deelname aan de energietransitie in een landelijk deel (Alblasserwaard) en een stedelijk deel (de Drechtsteden) van de provincie Zuid-Holland. Welke mensen nemen deel aan lokale opwekinitiatieven, welke niet? En waarom wel/ niet? Op welke manier kan de 'brede middengroep' (mensen die nu nog niets doen, maar onder de juiste voorwaarden mogelijk wel iets willen doen) worden verleid om in te stappen?

Inclusieve transities

Onderzoek door I&O Research naar de mate waarin bewoners van Zuid-Holland de alledaagse voorzieningen in hun eigen omgeving als 'toegankelijk' beschouwen, en wat hun verwachtingen over de toekomst zijn in het licht van een aantal maatschappelijke transities. Het onderzoek dient inzicht te geven in aanknopingspunten voor (provinciaal) beleid om inwoners die zich buiten de maatschappij geplaatst voelen en moeilijk toegang hebben tot alledaagse voorzieningen, toch te bereiken en te betrekken. De te onderzoeken transities betreffen cultuur (inclusiviteit van minderheden, vrouwen, mensen met diverse geaardheden, etc.), energie, digitalisering en flexibilisering van de arbeidsmarkt.

Cultureel erfgoed en vestiging buitenlandse bedrijven en werknemers

Verkennd onderzoek door Tympaan naar de mate waarin en de manier waarop de aanwezigheid van cultureel erfgoed van invloed is op de vestiging van buitenlandse bedrijven en werknemers. West-Europese landen concurreren niet wezenlijk meer op factoren als bereikbaarheid, afzetmarkten en een goed opgeleide beroepsbevolking. Het leefklimaat wordt belangrijker; cultureel erfgoed maakt hier deel van uit.

Eenzaamheid in Zuid-Holland

Onderzoek naar de mate en vormen van eenzaamheid in Zuid-Holland, in de eerste helft van 2021 uit te voeren door ZorgFocuZ. Naar alle waarschijnlijkheid treft dit probleem vooral ouderen (vergrijzing), laag opgeleiden, jongeren en alleenstaanden (waarbij corona hun situatie verergert) en allochtonen. Eenzaamheid is een tamelijk omvangrijk probleem, dat veel maatschappelijke ontwikkelingen beïnvloedt. Dit onderzoek is een algemene verkenning van het vóórkomen van eenzaamheid en mogelijke oorzaken en gevolgen. Ruimtelijke ordening is één van de domeinen die een rol kan spelen bij het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid. Indien dit onderzoek aantoont dat ruimtelijke ordening een meer dan bescheiden invloed heeft, dan kan besloten worden om een vervolgonderzoek naar de specifieke relatie tussen dit domein en eenzaamheid uit te zetten.

Discriminatie op de woningmarkt in Zuid-Holland

Onderzoek door RIGO naar de mate waarin de woningmarkt niet of minder toegankelijk is voor bepaalde bevolkingsgroepen als gevolg van discriminatie. Discriminatie op de woningmarkt is een groeiend probleem, zo blijkt uit eerder onderzoek in onder andere Amsterdam en Den Haag - helemaal nu er aanhoudende krapte is op de woningmarkt. Het onderwerp is complex: een genuanceerde definitie van 'discriminatie' is belangrijk, omdat er een wezenlijk verschil kan bestaan tussen gepercipieerde en daadwerkelijke discriminatie. Zowel het perspectief van aanbieders (zoals verhuurders, hypotheekverstrekkers, verkopers, etc.) en afnemers (huurders, kopers) komt in het onderzoek aan bod.

Corona, armoede en Zuid-Hollandse gemeenten

Panteia onderzoekt in de eerste helft van 2021 in hoeverre de coronapandemie heeft geleid tot een toename van armoede onder inwoners en daarmee tot een toename van financiële problemen voor de Zuid-Hollandse gemeenten. Er zal worden geïnventariseerd welke armoede gerelateerde problemen burgers in Zuid-Holland sinds de uitbraak van de pandemie ervaren (middels beschikbare data), welke groepen vooral worden getroffen, welke problemen ten gevolge van de pandemie mensen in de nabije toekomst waarschijnlijk gaan ondervinden en tenslotte welke financiële problemen Zuid-Hollandse gemeenten ten gevolge van de pandemie ervaren en ondervinden.

Inclusiviteit en erfgoedlijnen

De provincie Zuid-Holland herbergt zeven erfgoedlijnen: thematisch dan wel regionaal samenhangende verzamelplaatsen van cultureel erfgoed. Het is echter de vraag in hoeverre deze erfgoedlijnen door de beoogde doelgroepen als 'inclusief' worden ervaren – zowel in subjectieve zin (zoals hiervoor beschreven), als in objectieve zin (kloppen de verhalen rondom de erfgoedlijnen historisch gezien eigenlijk wel, of worden

bepaalde groepen ten onrechte buitengesloten?). Middels kwalitatief onderzoek (expertinterviews, focusgroepen) probeert Motivaction deze vragen te beantwoorden.

Strategische analyse van de cultuursector in Zuid-Holland

Hendrik Beerda Consultancy voert al sinds 2006 jaarlijks onderzoek uit naar de kracht van en binding met culturele 'merken' (theaters, podia, musea etc.). Dit onderzoek is landelijk, maar kan ook worden toegespitst op regio's. De nieuwste meting loopt sinds december 2020 en is eind januari 2021 afgerond. In opdracht van de provincie Zuid-Holland zal hij voor de provincie de antwoorden op de volgende vragen formuleren (voor de periode 2010-2021): hoe heeft de Zuid-Hollandse cultuursector zich volgens de gemiddelde Nederlander ontwikkeld?, hoe heeft de Zuid-Hollandse cultuursector zich volgens de gemiddelde Zuid-Hollander ontwikkeld?, en welke adviezen ter versterking van de Zuid-Hollandse cultuursector kunnen op basis van de verkregen data worden geformuleerd?

Maatschappelijk onbehagen in Zuid-Holland

Maatschappelijk onbehagen is een latent probleem dat de afgelopen jaren op meer belangstelling van wetenschap en journalistiek mag rekenen. Het is gerelateerd aan, maar niet hetzelfde als maatschappelijk pessimisme. Iedere burger kampt wel met een lichte mate van maatschappelijk onbehagen, maar als grote groepen met een grote mate van onbehagen kampen dan kan dit negatieve gevolgen hebben voor zaken als institutioneel vertrouwen, sociale cohesie en maatschappelijke participatie.

I&O Research onderzocht wie in welke mate in Zuid-Holland maatschappelijk onbehagen heeft, en waaruit dit onbehagen dan wel bestaat. Het onderzoek is in december 2020 afgerond. Gelijktijdig met dit onderzoek voerde I&O Research gelijksoortig onderzoek uit in opdracht van de provincie Overijssel.